

UNGFE PÅ FJELLBEITE

Selsjord, I. 1966. Ungfe på fjellbeite. Forskning og forsøk i landbruket 17: 117—122.

Det er utført kontroll av tilveksten på ungfve i 5 forskjellige beiteområder i fjellet.

Vektøkningen på beitet varierer noe fra år til år og likeså er det skilnad mellom de ulike beiter. Unge dyr har større tilvekst enn eldre, og vektøkningen er noe avhengig av holdet ved slipping.

Med en beitetid på 75—80 dager har tilveksten i Fåvangfjellet ligget på 40—50 kg pr. dyr, eller 540—590 g pr. dag i middel for kalver og 30—40 kg eller 400—500 g pr. dag for kviger. Liknende stor vektøkning har en også hatt i noen av åra i Iungsdalen og Geitvassdalen. På Flyane i Holsfjellet og likeså første året i Iungsdalen var tilveksten om sommeren betydelig mindre, rundt 20 kg pr. dyr eller 240—300 g pr. dag. Antakelig er andre faktorer enn bare beitet årsak til skilnaden. Det ser ut til at i alminnelig gode beiter og med en beitetid på ca. 2½ mnd., kan en rekne med en middels tilvekst på ungdyr på 30—50 kg noe avhengig av alder og hold ved slipping.

En sammenlikning med vektøkningen på kulturbeite i låglandet syner at gode fjellbeiter kan gi bortimot like stor vektøkning som kulturbeitet når en ser på den daglige tilvekst, men total vektøkning om sommeren blir betydelig mindre på grunn av den mye kortere beitetid i fjellet.

Avlingen av beitevekster varierer sterkt i de ulike plantesamfunn. Blåbærsamfunn gav 8—10 f. e. pr. dekar ved høsting, mens engliknende plantesamfunn gav ca. 80 f. e. Avlingstallene må oppfattes bare som holdepunkter da det er store variasjoner også innen samme vegetasjonstype. Avkastningen av fjellbeite, målt gjennom beitedyra, blir betydelig mindre og ser ut til å ligge på ca. 2—5 f.e. pr. dekar.

Ivar Selsjord
LOT-melding, juli 1966.